Euskal Herriko Ahotsak

ahotsak.com

Jacinta Garmendia Artetxe

Azkoitia, Gipuzkoa
(1914-2010)

Aurkibidea

Biografia

1914an jaio zen Madariaga auzoko Apaizetxean. Aita Bentazarrekoa eta ama Mekoletakoa zituen, biak azkoitiarrak. 12 senide ziren eta Madariaga auzoko abade-etxean bizi ziren, aita bertako auzo-eskolako irakaslea zelako. 11 urte zituela gaixotasun batekin ama hil eta Madrilera eraman zuten urtebeterako. 12 urterekin Getariara joan zen neskame 3 hilabeterako. 15 urterekin hasi eta 12 urtez Hurtado de Mendozako txapel lantegian aritu zen lanean. Ezkondu eta bi seme-alaba izan zituen. Senarra ere azkoitiarra zuen.

Zintak

AZK-031

- **Proiektua**: Azkoitiko ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Otegi, Aitziber
- **Data**: 2008-10-07
- **Iraupena**: 52 min
- **Euskarria**: MiniDV
- **Kodifikatzailea**: Otegi, Aitziber
- **Transkribatzailea(k)**: Agirrebeña, Aintzane

Pasarteak

1. Madariagako auzoko abade etxean jaioa

- **Erref**: AZK-031/002
- **Iraupena**: 0:02:55. **Hasi**: 00:00:00. **Bukatu**: 00:02:55
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
1914an jaio zen Madariaga auzoko abade etxean. Aita Madariagako Benta Zahar baserrikoa eta ama Azkoitiko Mikoleta Handikoa zituen. Aita eskolako irakasle zen Madariagan.

Transkripzioa
- Bueno, hasteko, izena ta apellidue...
- Ni Jacinta Garmendia naiz.
- Jacinta Garmendia?
- Garmendia.

- Ta bigarrena?
- Art...
- Artetxe?
- Ez, Martija Artetxe.
- Eta noiz jaio ziñan?
- Ni "14 de Enero", hamalauen, zerian.
- Eta ze urtetan? Akordatzen zea ze urtetan?
- Catorcen, hoixe, catorcen jaio nitzen ni.
- Nik uste (d)et... Ez dakit, ez dakit. Urtea 1914? Bai? 1914?
- Bai.
- Eta nun jaio ziñen, hemen, Azkoitin?
- Maarixan bertan.
- Madarixan?
- Bai.
- Basarrin baten eo hola?
- Ez, ni naiz... Marixan dao Abadetxia, abariintzat in zeben etxia, obispauko etxia. Taberna eon dan hori, oin taberna dan hori, zeuen orduen zea, Abadetxia ta Abaretxien, ba, beti egoten zan sakristaue, abadie nola etortzen zan mezie ematea eta Marixako San Ixidro esaten zixoen, San Ixidro zan bertako santuik haundiñe. Bai. Lau santu edo zeuren: San Antonixo ta Sagrada Familia ta... hola zeuren elizen.
- Eta nolatan jaio ziñen, aitte o ama zan hangoa?
- Ez, aitte jun zan, lehenengotiken aittek zer haundixek, gure aittek eskola ematen zun. Baiñe titulue ez zeuken, e! [Titularre] ez zan ailleau, baiñe lau reglak, lau zeak, ematen zittun. Hori...
- Nun ematen zun, Madarixan?
- Maarixan bertan. Eta erakutsi umiei, ba, eskola.
- Eta berez nungoa zan aitte?
- Bentazarkua.
- Bentazar. Nungoa da hoi? Azkoitikoa?
- Azkoittiko Maarixako baillerako Bentazar.
- Baserrie izango zan...
- Basarrixe, ordun basarrixe.
- Eta ama?
- Ama, bere ama izengo zun...
- Ez, zure ama. Zure ama nungoa zan?
- Nere ama Mikoletakua, Azkoittiko Mikoletakua. Mikoleta txiki ta Mikoleta haundi zien, ta nere ama zan Mikoleta txikikue. Ez, aldrebes, haundikue.
- Mikoleta haundikoa zan zure ama?
- Bai.

2. Aita Madrilgo etxe aberats batean morroi

- **Erref**: AZK-031/003
- **Iraupena**: 0:01:37. **Hasi**: 00:02:55. **Bukatu**: 00:04:32
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Umetan, aitak Madrilgo etxe aberats batera morroi joan beharra izan zuen, ama alargun zuela. 12 anai-arrebako familia zuen Jacintak; bi hil egin ziren jaioberritan.

Transkripzioa
- Eta nolatan Maarixara? Eskola ematen zulako jun zien haruntza bizitzea o... ?
- Ez, lehenengotiken jun zien, nere aitte jun zan -ama alarguna zeuken, ta- jun zan zeara, esto... Madridera, mutil gaztie. Alargune ama ta mutil gaztie jun zan [Macron] esaten zixoen etxe aberats batea jun zan, morroe bezela. Bai.
- Morroi jun zan?
- Bai. Harena periodikue ta dana ataata daude aittenak.
- A, bai?
- Bai, periodikun etorri zan, bearek in zun bizimodukin ta danakin. Ta, ze esango dizut, ba, geroko...
- Ta zenbat anai-arreba ziñeten?
- Gu beratzi.
- Beatzi? Amak lan pixkat hartu zun ordun!
- Bueno, izetez hamabi gea, e! Xei pareja gea, xei mutil ta xei neska. Oin, jaixoberrixek hil zien umiek, e! Bat beratzi hillebetekue hil zan. Haure bai. Harek beratzi hillebete zittula, ya muti... umie hazten ai zala. Ta ama hil zan oso azkar, berrogeta bi urtekin, gazterik oso. Flebitisa harrapau zuen ta...

3. Aita Madariaga auzoko irakasle

- **Erref**: AZK-031/004
- **Iraupena**: 0:02:28. **Hasi**: 00:04:32. **Bukatu**: 00:07:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Astero igande bezperan apaiza joaten zen Jacintaren etxera. Aitak jesuitetan ikasi zuen eskola eta titulorik atera ez bazuen ere ume asko joaten zitzaizkion inguruko baserrietatik ikastera.

Transkripzioa
- Eta baserrin, baserritik bizi ziñeten zuek Madarixan?
- Ez, baserriik ez, gure etxin baserriik ez zan, zeatik elizeko...
- A, klaro, Abadetxea.
- ... Abadetxie zan ta. Eta astero-astero juten zan abarie jai bezperan gure etxera. Ordun, gaiñera, mendiz. Ni jaixo nitzenien ta nik ezautu nunien, nik hamaika urtera arte kamiñoik ez nun ezautu, dana mendixe. Ni ez nitzen mobidu´re itten handiken; ba, umiek giñen ta...
- Baatzaik edo bazeukezuen?
- E?
- Baatzaik o bazeukezuen?
- Ez zun aittek nahi izen. Esaten zuen ixkin in zixoela obispaukuk ixkiñ in zixoela, baatza bat euki [...], baiña... Bearek pentsau zula: "Ni beti bakien biziko nauk neuk ezer eukitzen ez badet, lanaandik aparte. Ni neure maisutzie..." ta maisutzie itten zuen. Ume asko eukitzen zittun, hirurogei umetaraiño-ta eukitzen zittuen, orduen ume asko zan etxe danetan ta. Baillerako danak bere eskolie ikistea.
- Eta nun ikasi zun beak eskola emateko?

- Harek? Jesuitten morroe egon zan mutilkoskorretan, mutilkoskorra zala, eztakit ba zenbat urte... urte gutxi... Gutxikin o, ordun hamabi-hamahiru o berko zin juteko. Ta jun zan ta hantxe aprobetxau zun, atea zixon jugua ondo.
- Garai hartako haundie izango zan maisu izatea...
- Maisu izetie... Titulue [justutsua] da, baiñe zenbait titularrek aiñe in zun harek, ta lana in zun bertan. Haundixe. Ume danak dana ezjakiñe ta...
- Bai, ba, ta mendi puntan, gaiñea, kalera ezin jeitsi...
- Juten zizkon hainbeste baserrittatik. Baillerik zittun hamabi basarri ta basarri hoixetatiken etortzen zien umiek. Ta gure aittek emandako eskolikin haixek lau regla zeak: sumar, restar, multiplicar, dividir...
- Ta garai hartako asko hoi jakittea´re...
- Bai, ta, gaiñea, nahi izen ezkeo "problemas" ematen zittun. Oso listue zan oso. Ta zan, ez dakit nik, asko jakiñe.

4. Gurasoek Madrilen lanean ezagutu zuten elkar

- **Erref**: AZK-031/005
- **Iraupena**: 0:02:40. **Hasi**: 00:07:00. **Bukatu**: 00:09:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea

Laburpena:
Aita eta ama biak Madrilen lanean zeudela nola ezagutu ziren eta beraien nagusien inguruko kontuak azaltzen ditu. Madrildik bueltatu zirenean aita Madariagan irakasle hasi zeneko kontuak.

Transkripzioa
- Madridea jun zan, Madridea jun zan ta han ezautu zun Mikoletako alaba. Ta ezautu zeben alkar, etxe batera jun zin ta, gure aitte hango morroe bezela, kriaue bezela, etxe hartan. Oso etxe haundixe zan haure, [Macron] esaten zixoen.
- Ta zure ama han zeon lanen neskame o holakon bat?
- Nere ama´re jun zan etxe hartaa bertaa. Han azkoittiarra dana nahi izeten zeben. Ta ni naiz Jacinta ta nere ama Mikoletakue zan Jacinta. Jacinta harek hazi zuen etxe haundi hortako, [Macron]-go, semie.
- Eta zer zien, zer zeukean kargu inportanten bat o [Macron] hortako jabek?
- Ez, hara umie haztea jun zan.
- Baiña bertako Macrongo jabek zer zien aberatsen batzuk o...?
- "Inmensamente" aberatsak. Espaiñin hiru o lau esaten zeben horrenbeste aberats izengo ziela.
- Zer zien, nausin batzuk lantegin batekok o...?
- Ez, bestela. Diru... oso aberatsak zien, terreno ta etxe ta... ze ez zeukeben haixek! Madriden behetik goraiñoko etxiek, asko. Asko.
- Ordun, suerteko tokatu zien zure aitte ta ama, toki onea...
- Toki onea jun zin. Eta gero alkarrekin enamorau zien han bertan etxe barrun, ta ordun in zeben hona etorri eta hemen ezkondu. Ta hamen ezkonduta bizi ziela, nere aitte sartu zan lehenengotiken fabriken, baiñe fabrike ez zikon gustatzen.
- Nun sartu zan, ze fabrikatan?
- Bizkargin uste det ba sartu zala. Ta...
- Ez zitzaion gustatzen...

- Ez, ez zikon gustatzen. Klaro, han urte asko in zittun ta...
- Ya ohittuta lan hartaa.
- Bai, ta harek ikusten zun, ba, hango anbiente haure ba, oso galdue billatzen zun. Ta, ez, nik zeozer... [ze zan] ta zeuen Maarixan ordun neu bizi izan nitzen etxe hortan, Maarixako Abadetxe hortan, beste bat zeuen. Azkoittiarra zan beaure, Estraakua. Eta Estraako horrek ematen zuen, gure aittek bezelaxe, sakristau ta hango jirie eitten zun, nere aittek itten zun bezela. Ta, geo, hola.

5. 11 urterekin ama hil eta Madrilera bizitzera

- **Erref**: AZK-031/006
- **Iraupena**: 0:02:05. **Hasi**: 00:09:40. **Bukatu**: 00:11:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Jacintari 11 urterekin hil zitzaion ama eta Madrilen lanean ari zen izeba batek bere etxera eraman zuen. Urtebete egin ostean etxera bueltatu zuten, aitak hala eskatuta.

Transkripzioa
- Eta zu zeorri eskolan nun ibili ziñen? Madarixan?
- Nik neuk ikixi nuna bakarriken etxekua, nik eskola gehixo ez det hartu, zeatiken hamaika urte in nittunien, ama hil. Ama hil zanien nik hamaika urte bakarrik. Eta, orduen, Madriden neuken tia, beste ahizpe bat, Macrongo etxe hortan neskame, neskame zeuena. Bi´re baneuzken, bi tia. Tia haixetako batek esan zixon aittei, nola gerau giñen ume txikixekin eta beratzi umekin nola gerau zan aitte —beratzi zittun sano, natural zeudenak —,...
- Bai, eta etorri in zan honea tia?
- Bai. Ta tiak eman nittun Madridea, bere etxea, urtebete baten bada´re ni han egongo nitzela. Edade txarriin. Baiñe Jacinta nitzen, hango umia hazi zunan biloba, ta geo hortiken buelta, ba...
- Ta Madrideko kontuk akordatzen zea, han egon ziñeneko garaiek?
- Bai. Geo berriz Madrid repetidu in nun berriz´e. Oseake, hogeta zazpi urtera allegau nitzenien... Lehenengotiken hango urtie pasau nunien etorri nitzen etxera. Aittek ez zun nahi bere umeik kanpun, danak etxeatu. Bai. "Bueno, ein dezu urtie" ta ume txikixe hazi arte... Ume txikixe, jaixoberrixe, ezin ba [...] etxien, ez zan hazten, ta eman zeben umie zeara...
- Madridea.
- Ez, hona, Kamiñeroko hor etxe baten hazi zan.
- A! Atzea buletan esaten dezu...
- Ume txikiñe, jaixoberrixe gerau zan ta. Umeik ez zan hazten bularrik be, ta haure hola hartu zeben.

6. 11 urterekin Getariara ume-zain

- **Erref**: AZK-031/007
- **Iraupena**: 0:02:58. **Hasi**: 00:11:45. **Bukatu**: 00:14:43
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Lanbideak » Neskameak

Laburpena:
Ez zen eskolara joan, aitak irakatsi zion etxean. Madrildik etxera bueltatu zenean, 11 urterekin, Getariako etxe batean hasi zen lanean ume bat zaintzen.

7. Alpargatak josten etxean

- **Erref**: AZK-031/008
- **Iraupena**: 0:03:41. **Hasi**: 00:14:43. **Bukatu**: 00:18:24
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak

Laburpena:
Getariatik etxera bueltatu eta etxeko lanetan aritu zen. Aitak erakutsi zien alpargatak josten eta txortak eramaten zizkien etxera josteko. Madariaga auzotik astoa otarrekin hartu eta txortak eramaten zituen josita kalera.

8. Eguneroko otorduak

- **Erref**: AZK-031/009
- **Iraupena**: 0:02:16. **Hasi**: 00:18:24. **Bukatu**: 00:20:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:
Txiroak izan arren ez zuten behin ere goserik pasa. Eguneroko otorduetan babarrun gorria jaten zuten eta patata frijituak eta arto-esnea gehienetan. Aitak kooperatiban erosten zituen etxerako jakiak.

9. Neskek debekatua zuten hanka-besoak bistan ibiltzea

- **Erref**: AZK-031/011
- **Iraupena**: 0:01:28. **Hasi**: 00:22:05. **Bukatu**: 00:23:33
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:
Blusa eta gona janzten zuten neskek; manga motzak eta prakak debekatuta zituzten. Izebak eta gurasoen nagusiek arropa bidaltzen zioten Jacintari etxera. Normalean alpargatak janzten zituen.

Transkripzioa
-Ze arropakin ibiltzen zineten? Nola jazten zineten ordun?

-Ordun? ez holako jazkera elegante asko ez zan, asko ez zan /etzan/.
-Ze izaten zan, blusak o gonak o...?
-Jazkerak ordukuek? ba blusie ta gonie, bai, bai, horrenbeste, horrenbeste bai.
-Emakumezkok galtzaik ezingo zun jantzi ordun, ez?
-Eeez, ez, ez, ez, ez nik ez det ezautu.
-Debekatuta eongo zan...
-Gaiñea! ta manga motzik´e ez.
-Ez?
-Ez. Buenoooo...
-Besoik-eta bistan ezin ibili?
-Abadiek “fregadera, fregadera” hots eitteko esaten zixoben umiei eta manga be batenbat azaltzen bazan, “fregadera, fregadera”.
-Abixua.
-Ta danak, bueno, haure zaintzearren...
-Eta hankatan, alpargatak?
-Abarketie.
-Abarkata ibiltzen zenduen.
-Bai, abarketie. Nik sandaliak-eta ibiltzen nittun. Madrildik etortzen zizkun guri erropie ta. Guri...
-A, klaro .
-... nausi haixek, han aitte ta ama eon zilako...
-Haiek bialtzen zizuen.
-Han famili haundi bat zan ta famili harek sandaliak eta... dotorik.
-Dotorea izango zan orduko, e?
-Dotorie, [...]. Bai, be, handik etortzen zan erropie. Ta holaxe.

10. 15 urterekin txapel lantegian lanean

- **Erref**: AZK-031/012
- **Iraupena**: 0:03:23. **Hasi**: 00:23:33. **Bukatu**: 00:26:56
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:
15 urterekin Hurtado de Mendoza txapel lantegian hasi zen lanean eta 12 urtez aritu zen bertan. Lantegian bertan ikasi zuen langintza eta bobinadoran lan egiten zuen. 8-10 orduz aritzen zen lanean eta soldata oso murritza izaten zen; aitak barre egiten zion 10 erreal haiengatik.

11. Txapela, alpargata eta zakua nagusiki Azkoitiko industrian

- **Erref**: AZK-031/013
- **Iraupena**: 0:02:04. **Hasi**: 00:26:56. **Bukatu**: 00:29:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Azkoitiko lantegi nagusiak: txapel, alpargata eta zaku lantegiak. Txapel lantegiko nagusien aipamena eta txapela nola egiten zuten azaltzen du. Gazteak ere txapela jantzita ibili ohi ziren garai hartan.

12. Madariagara bidea 11 urte zituela

- **Erref**: AZK-031/014
- **Iraupena**: 0:01:45. **Hasi**: 00:29:00. **Bukatu**: 00:30:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Bideak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autoak

Laburpena:
Madariaga auzotik oinez jaisten zen lanera; 8 kilometro inguru zituen eta ahizparekin jaisten zen. Kalean izeba baten etxean geratzen ziren lotan. 11 urte zituela egin zuten Madariagarainoko bidea eta orduan ezagutu zuen lehendabiziko autoa.

13. Umetako jolasak

- **Erref**: AZK-031/016
- **Iraupena**: 0:02:35. **Hasi**: 00:31:32. **Bukatu**: 00:34:07
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Bizikletak eta motorrak

Laburpena:
Madrilen zegoela hiru gurpileko bizikletan ibiltzen ikasi zuen. Umetan "itsu-itsuka", tortoloxetan eta halako jolasetam jolasten zuten. Jolasen nondik norakoak azaltzen ditu. Madariagako frontoian pilotan aritzen ziren.

14. Madariagako erromeria

- **Erref**: AZK-031/017
- **Iraupena**: 0:02:26. **Hasi**: 00:34:07. **Bukatu**: 00:36:33
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:
Madariagako frontoian erromeria jartzen zuten eta soinujolea eta jazbana aritzen ziren. Madariagan helduan dantza egitea libre zen eta jende ugari joaten zen inguruko herrietatik. Iluntzean anjelus kanpaia jo orduko etxera joaten ziren.

Transkripzioa
- Ni neska koskortu nitzeneako, zea haundixe ipini zeben, jazbanak eta oso gauza modernuek. Bai be, ordureko... pentsaizu, urte asko [zaba], nik dauzketan urtikin, [nere gazterixe].

- Erromeria jartzen zuen ordun´e?
- Bai.
- Marixan?
- Bai, soiñue.
- Soiñue. Ze soiñujole izaten zan?
- Soiñujole, mm... gu bueno...
- Akordatze zea?
- Bueno, bai, ointxe jotzen deben /jotzeben/ hola sentzillo-sentzillo hori.
- Ta soiñujoleak zein zien, ezaunek al zien?
- Bai, haixek zien... ba Elgoibertik etortzen zan bat.
- Elgoibartik?
- `Gelatxo´ esaten zixoben.
- `Gelatxo´?
- `Gelatxo´. Bestie zer zan...? `Gelatxo´. Geo jazbana´re ekartzen zeben Marixaa.
- Eta jendea jute al zan kaletik erromeira?
- Marixaa asko juten zan! Hamengo ilusixue izeten zan gazterixena haraxe jutie, ta han gaiñea, lagatzen zeben baltziuen eitten.
- Hori galdetu behar nizun: han “agarrau”en uzten zuen?
- Bai! Ta juten zan jentie...
- Ta jendea horreatik jungo zan?
- Hareatik! Bueno, ba, han eitten zan bakarrik haure ta. Hamen ez zaon haure eitteik eta han bai ta, bueno, hare zan baillara alegrie oso.
- Noiz hasten zan erromeria, atsalden o iluntzen o?
- Erromeixe eitten zan arratsaldin. Ta gero kanpaie. Ta kanpaie jotzen zanin illuntzie izeten zan ta erromei haure dana hantxe akabatzen zan. Eta gu, berriz, haure akabatzen zanin ta angelusek jotzen zebenien, guk [aitteandiken] danok etxin eon . Angelusek jo ezkero, kanpun iñor ez; gure etxin, danak, neska danak behintzet etxin.
- Ohitura horixe?
- Bai, eon beherko.
- Ta nola izaten zan? Ze eoten zien mutillek alde baten ta neskak beste alden ta dantza eskatzen zien alkarri eo nola izaten zan hori?
- Bai, bai, danak nahastien ez zin eoten.
- Ta suelton-ta eitten al zenduen dantza?
- Eitten zan sueltun´e.
- Zuk eitten al zendun?
- Uuuuhhhh...
- Bai?
- Bai!
- Abarketak urrau arte?
- Azkarra nitzen, gaiñea. Dantzaixe nitzen. Iherra nitzen ba, iher-iherra –oin ´e hala nao ta– ta holaxe.

15. San Isidro jaiak Madariagan

- **Erref**: AZK-031/018
- **Iraupena**: 0:02:10. **Hasi**: 00:36:33. **Bukatu**: 00:38:43
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak

Laburpena:
Madariagako jaiak San Isidroetan izaten ziren eta haien inguruko aipamena egiten du. Taberna auzokoek edukitzen zuten txandan eta neskak dantzan eta mutilak jokoan aritzen ziren gehienean.

16. Hilean behin konfesatu behar

- **Erref**: AZK-031/019
- **Iraupena**: 0:02:06. **Hasi**: 00:38:43. **Bukatu**: 00:40:49
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:
Madariagara Azkoitiko apaiza joaten zen. Meza igandeetan izaten zen, bi txandatan. Hilean behin konfesatu behar izaten zuten.

17. Auzoko lehen telefonoa Jacintaren etxean

- **Erref**: AZK-031/021
- **Iraupena**: 0:02:02. **Hasi**: 00:41:00. **Bukatu**: 00:43:02
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Aparatuak, objektuak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Sakramentuak

Laburpena:
Jaunartzeak Madariagan egin zituen, zazpi urterekin txikia eta handia bederatzirekin. Egun berezietan, arkumea jaten zen eta etxeko labean erretzen zen. Orduko plantxa nolakoa zen azaltzen du. Lehenengo auzoko telefonoa Jacintaren etxean jarri zuten eta auzoko guztiek handik deitzen zuten.

18. Madariagan ezkondu zen

- **Erref**: AZK-031/024
- **Iraupena**: 0:02:40. **Hasi**: 00:44:00. **Bukatu**: 00:46:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:
Madrilen ezkondu arte egon zen bizitzen. Azkoitiko txapel lantegian lan egin zuenean ezagututako mutilarekin ezkondu zen Madariagan. Ezkon-bidaian Madrilera joan ziren trenez.

19. Gaztelaniaz bazekien umetatik

- **Erref**: AZK-031/025
- **Iraupena**: 0:02:00. **Hasi**: 00:46:40. **Bukatu**: 00:48:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939)
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Madrilen gaztelaniaz hitz egiten zuen. Berak bazekien, aitak erakutsi zion umetan eta. Gerra denboran, 21 urte zituen eta orduko oroitzapenak gogoratzen ditu. Gerra garaian ez zuten goserik pasa.

20. Ardi-ilezko koltxoiak nola garbitu

- **Erref**: AZK-031/027
- **Iraupena**: 0:07:08. **Hasi**: 00:48:57. **Bukatu**: 00:56:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Garbitasun pertsonala

Laburpena:
Arropak etxean eskuz garbitzen zituzten; errekara joaten ziren. Ardi-ilezko koltxoiak zituzten eta haiek garbitzeko astindu egin behar izaten ziren.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-10-21

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com